

Landskap: SmålandUpptecknat av: Sture BäckströmHärad: KongaAdress: VärmdöskäSocken: AlneboBerättat av: olika personerUppteckningsår: 1948

Född år i

När den nya tiden kom till bygden.

Laga skifte	sid 1	Flamling	sid 8
Röderman och röder-		Lövtrytning	" 9
mansstämma	sid 1	Måttning	" 10
Föreningar	" 1-2	Vjärtränning och	" 10
Förskoleverksamhet	" 2	förskola	" 10, 11
Bärrarelag	" 2	Emigration	" 11
Perolever	" 3	Arbetslöshet i naturen	" 11
Förbrukens förbättringar	" 3, 4	Flanclare	" 12
Myöllerförsäljning	" 4	Tenallen	" 12, 13
Förbrukens	" 4	Kärlfärdshandlare	" 13
Myöllerproduktion	" 4	Folk	" 14
Djuruppfödning	" 4	Boningshus	" 14
Västpojse	" 5	Möblering	" 14
Ringar	" 5	Folk	" 15
Västskilling	" 6	Kardiner	" 15
Förskoleland	" 6	Fäpeter	" 15
Fästelsättning	" 7	ten sluk hängs upp	" 15
Förbrukens verksamhet	" 7, 8	Kollegier	" 16
Fören skans med skara	" 8	Matväter	" 16
		Öl	" 16
		Vagnar	" 17
		Nöjen	" 17

Skriv endast på denna sida!

LUF 59.

Mojstäng	ris 17
Fiskningar	" 17
Ri 1868	" 18
Flen brytning	" 19
Väkt följel	" 19
Varin har dillaer ut	" 19
Jorden fick ligga i öde	" 19
Lin	" 19
Lin in matna	" 20
Bränan	" 20
Vete apling	" 20
Klöver apling	" 20
Höslåter	" 21
Hamling	" 21
Valegrisk och vallhund	" 22
Trinnen slippes ut	" 22
Hems löjdel	" 22
Hantverkare	" 22
Emigration	" 22
Handelsbod	" 23
Tröskpis	" 23
Maträtter	" 23
Läden dags av med	" 24
skara	" 24
Bystämman	" 25
Kalarnote	" 25
Nyodlingar	" 25
Flen brytning	" 25
Moss aplingar	" 26

Väkt följel	ris 26
Klöver apling	" 27
Läden för avsatt	" 27
Bränan	" 27
Vikning	" 27
Ringar	" 27
Höskörd	" 27
Rol	" 28
Hamling	" 28
Jordbruksskredskap	" 28
Hems löjdel	" 29
Lin apling	" 29
Tröskning	" 29
Fjär bränning	" 30
Fröskning	" 30
Fröskredskap	" 30
Fabrikat	" 31
Fröskmakare	" 31
Savver	" 31
Färgeri	" 31
Smider	" 32
Emigration	" 32
Flanötare	" 32
Beningshus	" 33
Köls	" 33
Tröskpis	" 33
Vällor	" 33
Lagna hem	" 33
Möblering	" 34
Maträtter	" 34
Mätkare	" 34

ACC. N:R M. _____

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

dricka bryggs	sid 33-
Nöjan	" 33-
Lyftsten	" 33-
Tidning	" 33-
Väckarörelser	" 33-

När den nya tiden kom till bygden.

Laga skifte var i Rörskult 1833.

Hela gården är ett halvt mantal. Äldermans-
möte förelåg i min ungdom, men de upphörde
här på 1890-talet. Krokmåla, Rörskult och
Bänkeböda var ett äldermanslag. Stämman
hölls omkring den 1 maj. De hade hägnader,
jord, gruslag och ett sådant lags gemensamt.
Hägnader och annat kunde beröra även andra
byar. Någon bykavel eller bykista har jag
aldrig sett, men en bystadga och en protokolls-
bok finns, som förvaras här. På de rika
stämmorna valdes endast en ny älderman
och hölls äldermansbolas.

En träskförening bildades för en 10 år
sedan. Det är många byar med i den. Det
är Rörskult, Bänkeböda, Krokmåla, Gröna -

släkt, Follabo, Brunsmåla och Rävemåla,
och bönderna tröskare 1 eller 2 dagar var.

I min barndom trask de helt och hållet med
slaga. Sedan började de med tröskverk och
vandringar, som krävdes med arar. Kronan
hade det första ombring 1870.

Ingen djurförening finns här. De sam-
haft större gårdar har hållit djur, som de
andra fått avlita.

Visse byar hörde samman i "börslag".
Rösbult, Hraemåla och Bränkeboda var ett
börslag. Den seden hänger i än i dag, att de
byarna skall bjudas vid begravingar. Jag
minns en enda person, som har varit här
förbi på vår. En gubbe i Bränkeboda hade
förordnat, att han skulle bli buran till
gravsten, och det är den enda jag minns. Det
var på 1880-talet. En här finns kvar nere

vide kyrkan än i dag.

Perölsöppan firades mer som släktkalas.

De har odlat här tiderna igenom, har man
säga. Min far odlade mycket. Här är ju
så ständigt med sten, men han gjorde åter-
tegarne rätt väl i ordning. Med stenen har
vi nu slagits i tre generationer, innan vi
götte åkrarna stenfria. Min far bröt i åker
och tog de stenar, som kunde bytas upp med
slanor och götte och la dem i stensmurar.
Enda min tid användes fört jämbart, som
var lite stälade. De var rätt ljuvliga, för
de broknade. Och vi hade bara kurt att
spränga med. Sedan kom stäbbar och dyna-
mit, men det största steget att göra sten-
frite var, när stenkranen eller götten kom.
Jag köpte min götte 1914, men här var fört
så den var ej med de första. Nu maskin-

barnas stenarna.

Vi ha tärskodrat en del åker under min bonnatid (1894-1934). Grannen hade ett stort härr, som han sålde och fick en bra massa av på 1870 talet. Konstgödning gagnades helt lite under min bonnatid mot nu. Härr har de inte haft så länge, men den är mycket allmän nu.

Under hela min tid som bander var här ingen mjölkförsäljning, utan vi fick källa smör och sälja i affärerna, men sedan kom mejerierna, och då lades driften om till mjölkproduktion. Tidigare hade vi inga andra inkomster av kreaturen än att gö uppe oxar och sälja. Oxar såldes, och skutar föddes upp, och så fick vi sälja en gris eller en halv emellanåt och även ett eller annat djur, som gick antingen

till lire eller slakt.

Under min uppväxt odlades bara korn, råg och potatis på åkrarna. From och råg såddes de vart annat år, och så höll de på så jorden blev så utpinad, så att till sist blev det knappt någon råg. Fluvssabligen odlades korn.

Ingen vall fanns, utan aut höst slags i ångar, gårdar och bol. När betas ångarna, och aut höst tas på vall. Ångarna släddes jag till i början av 1900, men bolen släddes längre, så de likaste bolen har betats bara sju par tre år. Bol var en slåtteräng, som låg nära en ladugård, och därigenom att gödslen låg ute, så skvalade aut gödselvattnet ned i bolst, så där blev bra hö. Det mesta höst fick vi där. Sedan vi rementerat gödselstaden i början av 1900 talet,

och när tar urinen i brunn, har bolen blivit
sämre, så de är inte värda att stå längre.

Inne i lodugården ha vi också cementerat.

Här på vall började min far sola redan
på 1870-talet. Vi började de med att halvt
tunn land och sedan mer och mer.

Här gagnades mycket svejs land på
1800-talet. Tömligen allmänna var brännor.

Vi tog man först potatis, och sedan såddes
råg, som ^{med} var man ^{bräna} av trä. Det

bränna upphörde i slutet av 1800-talet. Jag
har haft ett par, sedan jag blev bände. Det

var genom dessa bräna, som bänderna
fick sommarbete till korna. Provisorier

grändsgårdar såltes omkring. Det var bara
att stänga dit stora grannar, och vad

man fick påtå på, men dock ingen att det
var inbäddat, blev det bra bet, genom

att man ej behövde släppa på för tidigt.

Flora odlades bara i mindre skala, och först i början av 1900-talet blev det i större för att sedan bli ett av huvudväxterna. Vete kom inte förän omkring 1910, men sedan har vi haft.

Träåndret var huvudredskapet och en trähare med träpinnar, som vänderna gjorde gjäva. Sedan kom vändplagen i järn tid. Det var vissa smeder, som gjorde plagor t. ex. smeden i Firschult. Vändplagen köpte järn på 1880-talet. Han lånade innan sin brors vändplag, innan han fick sin, och järn bror lånade järn järnhare. Sedan hade vi ett trehillsänder. Det gick bättre, när man skulle mylla havre och bom. Det kom också på 1800-talet. Sedan kom fjäderharven, och jag köpte en år 1912. Den var med

ställbara fjädrar. Sänsmaskin köpte vi för
en 4-5 år sedan och slättermaskin och kräst-
näppa fört i år. ~~men~~ på den andra gården
får en 5-6 år sedan. Ringväkten kom en-
geför 1920, och samtidigt kom järnvägsst.

Vi tog av säden med handskära i
min barndom. Då gick man- och kvinnfolk,
gamla och unga och skar säde. De tog en
än framför sig. Det gick inte fort, men
väl blev det, och väntande att skulle plöjas
upp. En fullgod "sjura häring" skulle
skäras minst 10 travar om dagen. Sedan
började för taga av med sig på 1870-talet.

Här var en 5-6 gånger mer äng
än odlad mark, och kommer bolet till,
så var det ingefär 7. Lina och ark
hamlades, och på den dag de lön täckt. Vi
ha hamlat under de senaste 20 åren.

Byörkarna brändes inte utan följdes helt
och hållet och användes till husbehovs ved.
Kranved så de var inte värd att bränna,
utan det var bättre att sätta eld på den och
så såg. Byörklövet användes bara till får,
men apeln kunde också höstar på, för det
var ett begärligt köttfoder. I lövängarna
bröts så varje får fick 300 hävar till vinter-
foder. Hävarna torrades och bingades in.
Glade de avlägsna lövängar, så brukade de
sätta upp ~~en~~ s. k. "löväng". Mellan ett par
trä hässjades lövkärrarna och lades in
med lövst mot varandra. Lövängarna liknade
en hövärra och fick ligga till vintern. Ofta
kunde hävarna inte höras hem, förän det
blev snö, så de kunde höra med källor. Det
fanns ofta ingen väg dit, så annars hade
vi måst bära där det.

För flera mättrörelser säs tag. Han mäl-
tade korn. Han lyfte med de andra bönder-
na, som fick lämna korn mot malt. Det var
på 1870 och 80-talen. Min morfar var skyttel-
makare, men gjorde nog huvudsakligen bara
på beställning. Ingen björbränning har
förutom här.

Någon försling var här inte, förän
länga höjades köpa massaved omkring 1890.
Då köptes mycket massaved dit, och köparen
köpte både med hästar, och och stutar.

Emigrationen från Ålnebo församling
på 1870-80-talen. Då fanns massor med stugar
i bygarna, och familjerna var stora. Det
var inte så mycket, att de var en 7-8 barn i
 varje stuga. Och på gårdarna var de också
barnrika. Då här var rätt stor fattigdom.
Många tvingade dem ut att tjäna sitt bröd,

och så kom möjligheten att resa till Amerika,
och de som gick, det bra ^{och} tackade andra med
sig, och så blev det en oerhörd emigration
härifrån.

De fattiga här gick till bönderna
och gick till naturaprodukter med sig hem
för sitt arbete. Men för bruktets följande, och
att här var en förbräcklig tjänst, så de
kunde inte ha någon ting utan att ha det
inläst.

Allt folk reste till Amerika verkade
där för byggen. Emigrationen fortsatte,
tills de antas stoppa för den i Amerika.

Många kom hem till tillbaka och köpt sig
gårdar och blivit välmående här. Vi har
många bönder här i roten, som varit i
Amerika och tjänat sig pengar till sina
gårdar.

I min barndom fanns mycket litet med
kontanter. Så ont om pengar som det var då,
kan en inte föreställa sig nu.

Här fanns handlare i socknen före min
tid. Till Rävemåla kom handlare först 1876,
men det fanns en handlare tidigare i gamla
Sämskär. Innan kyrkan byggdes i Rävemåla,
var där en helt obetydlig by. Före
kyrkans byggande var ingen väg mellan
Röskult och Rävemåla, och avståndet
var endast 2 km., men vi hade inga ären-
den dit. I handelsaffärerna såldes
kaffe, socker, smör och tobak. De första
affärerna inverkade ej på folkets levnads-
förhållanden.

Smått och judar gick omkring. Sär-
skilt judar gick omkring i min barndom.
De hade en mycket förtäring såsom stä skäp

ungsfär / mte hägt, som de var på ryggen
med rummar. De hade mest teltillsaker.
De begärde mysklet för sina varor och ville
vara lura folk. De köpte kvinnofolks hår
av damerna. Då det blev förbjudet med
skäp, kom de med en särskild delad på mitten,
som de var över axeln. Dessa knallar
med särskilda vana och så venskar, s. k.
"summerbotnallar". Ett tredje slags gärd-
farihandlare bestod av socknens fattiga.
De hade en låda med sig med syringar,
nålar, kalksocker och krapp. Dessa köpte
också upp lunn. Krapp var en sällsynt
vara, så därför gick det inte, åt så
musklet. Vi hade alltid ett par sådana
handlare i socknen. Den siste lunn-
lären gick här för en 20 år sedan och
var ett socknens barn.

På utburen var halmtak och på bänings-
buren näver och torv. Sedan täckte de med
spån, och nu har de cementtegel. På ladugår-
darna är nu vanligen spåntak. På 1870-talet
lät far rödfärga byggningen. Färdigt var buren
småbete och grå.

I de gamla husen var ett rum eller en
storsäng på ena gaveln och kök och förtuga
på den andra, och de var byggda i endast en
våning. Under 1860-talet byggdes de på, så det
blev en våning till. Sedan kunde ett rum
också byggas till på ena ändan. De flesta
båndstugor var sådana. I storsängan var
1 gavelfönster och 2 sidofönster.

Vid gavelfönstret stod 1 fjällbord med 2
klaffar. Det användes till kalasbord. I sida-
hörnen var 1 väggfast säng, och mellan
sängen och fjällbordet stod på ena sidan

ett golv av ask på den andra sidan en kyrka,
en s. k. snedklapp. Vid sidorna stodo soffor.
De flesta liggplatserna skulle vara i det rum-
met, för innan de fick översörvåningen hade
de ingen annan stans att vara. I kirkan, som
var mörk med öppet rör, upptog ett par
kvadrater, och eldades med gräs ved.

I köket var en förskräckligt stor grä-
stenspis, och sedan fanns där skäp och bord.
Det var mycket trångt där.

Handverkar har ju varit så länge jag minns,
och de var hemvärda till på 1880 talet.

I den gamla stugan här hade vi handmåla-
de tapeter, och det var en vanlig målare,

Spögren i Stenvarnsholm, som målade dem.
Han gjorde tapeter.

Vid ju hängdes en duk upp i taket
över matbordet. Det berodde på, att det

var så långt tillat, så den skulle skydda jul-
maten, som ju skulle stå på bordet under jul-
dagarna. Sedan med tall dunk upphörde brä-
n på 1870 talet.

Krokris kom hit 1894.

Till frukost äts lite kulltugg, och till
dessa vid köket, var doppa vanligt. Rost
bröd, stekt fläsk och söt eller sur mjölk.
Men förekommer doppa mera sällan. Till
middag vid köket var sill och potatis det
vanliga, och färsallan äts rå. Rost strö-
ming gagnades och rå mycket till potatis.

Till kvälsmat var korngrönsgröt vanligt,
men rågmjölsgröt kokades och rå ibland.
Härfen kom och härfen rå gräddades och
var vanligt grötmjöl. Till krogiderna
bryggdes öl, och till slätten måste man
alltså ha öl av malt. Bryggde dricka

gjorde vi så sent som 1910.

Jag minns, när vi hade vagnar med hjul, som var gjorda helt av trä. De var bra att köra med, men höll dåligt. De kallades hultvagnar. Sedan kom de stenkulagda, som först hade stämpaskenor. Fjädervagnen kom rätt tidigt. Sedan på 1870-talet hade vi granns fjädervagn, men de var då sälsynta, så det var bara en och annan storbande, som hade. Före fjädervagnarna användes älvvagnar med hjul och säte som kylvagn.

Engdamen gick samman vid något vägsbås och råde sig. Någon majstäng förskön här inte.

Den första tidning vi hade var Svenska Veckobladet. Den gavs ut i Stockholm och kom en gång i veckan. Sedan kom Västfö-

bladet, och det kom 2 gånger i veckan. Och sedan kom Smålandsposten. Vi hade ingen post närmare än i Gamla Rinsboda, som ligger en halvmil härifrån. Dit kom posten 2 gånger i veckan. Sedan kyrkan byggts i Rävemåla, gick väktarsmanen från Gamla Rinsboda ut till Rävemåla med brie för 2 öre styckst, så vi skulle få den vid den nya kyrkan. Sedan ha vi fått poststation i Rävemåla.

De dagar som i kyrkan samsöndags, m. d. för. Väckelserörelser har inte spelat någon särskilt stor roll här.

1868 var ett mycket dåligt år. Den minns inget ont, som inte minns 68. Ber- hade de säga.

När den nya tiden kom till bygden.

Carl Magnusson började med stembrytning. Här var rystigt med sten. Han bröt med trästakar, och jag tror, att det var rätt säkert här med järnspett. Han odlade nog lite och så. Han dog för en 25 år sedan. När min far kom hit för en 90 år sedan, började han dika och odla mossar. Förint var där bara härr, så komna blev ofta sittande i dem.

Har odlade mycket horn och råg, men bara lite havre. Ibland lät de jorden ligga öde ett år för att där skulle växa lite gräs till korna, och de släppte det och så. De sådde emellertid inte igen, utan jorden fick bara ligga.

Lin såddes varje år, och även jung-

grun skulle sutta ha ett linland. Jungfrun
skulle också ha perseolar so hänger,
blänning och linbygg. Men sedan upphörde
i slutet av 1800-talet.

Potatis odlades på bränor men sattes
också på odad mark. Vi kunde täcka
med ett par tunnors potatis på en bräne
ibland. Varje potatis hakades ned. På
hösten såades råg, som vi brättade ned
med varsin träkratta. För brände mest
varje år och gjorde en riktig gårdsgård
omkring, så att inga kreatur kom dit.

På bränorna växte sedan bete upp, och
slagen fick komma på nytta. Med bränor
upphörde de för ungefär 50 år sedan.

Vete, vinvete, vämjade odlas för en
99 år sedan. Men sån de sällan kom här.

För vämjade odla blöcker för en 50 år.

sedan. Förr släddes härr, ängar, gårdar
och böd. Ängshö är inget vidare bra hö,
men boelhö var det bästa de hade. Men de
hade stora böd och fisk mycket hö där.
Höet i gårdarna var bättre än i ängarna.
Ängshöet var mera likt gögräs. Vi släd-
de ängar i 3 veckor, men här var inte bra
hö. Ängar slås här fortfarande, men en
del har lagts ut till kreatursbete. Skor
trambades, och sedan välte det ut på nytt
på dem. Med handling upphörde de här
för en 20 år sedan. Här i byn hade de
inte så mycket med kor utan får i
stället. Med fåren hade vi en vallgris,
som åt lingon och födde sig billigt men
blev stor och fet, så att han kunde väga
en 100 kg. Fåren gick i hagarna och upp
åt härren. Att ha vallgris upphörde

för en 50 år sedan. På andra ställen som i granngården hade de vallhund. Även den seden försvann för en 50 år sedan.

Lamliga släppte ut svinen i ängarna, där de gick äta gräs. Här var också gott om skollan och hasselnötter.

Min far var bonde och snickare. Han gjorde alla slags möbler som inneskänkbräddar, bord och stolar. Han sålde dem här hem omkring. En person som var däre, "dummen", gick omkring i gårdarna och gjorde träskor. Att gå i träskor upphörde för en 30 år sedan. I Persa bodde en garvare, och där var också en färgare. En spinnsrocksmakare fanns i Tränkela, som hette Blumkrantz.

Många reste till Amerika och andra på järnvägsbygge uppåt Norrland. Här

var många torpställen med mycket folk i.

Nina Lindstedt började med den första handelsboden för 70 år sedan. Hon började med litet socker och kaffe, peppar, salt och andra smaker.

Trohsprisen kom till bygden för 60 år sedan. På en del kolkärl tag de där fötterna, så de kunde användas till kolsprisen.

När korvet skulle sköras, gick skördegolket, när de kom kl 6 på morgonen ett glas mjölk och en smörgås. Treor kan 10 äts slavan, som bestod av grynväring, kokt av korngryn i vatten med lite mjölk, bröd och en stekt fläsk-
soppa till var och en. Middagen kl 3 bestod av potatis och storsill samt lämnad mjölk. Till meraplan kl 6 skar

ACC. N:R

M.

10772:24.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

6.

mor är nätt stora brödstyrken och blente
på lite smör. Det gick de äta. Torre. Fick
kvämsmat kl 8 eller halv 9 var kungryns-
gröt och ibland sill och brädl.

De upphörde att äta av säde med skära
ungefär 1900. De gamla skär att lass om
dagen med skära och fick att lass näbba-
des 10 travar.

När den nya tiden kom till bygden.

Så långt tillbaka som jag minns har ej bystämma hållits i Rävemåla, men här har för varit älderman. Här var virst en, som hade hand om bykrassan men som förstörde den, och sedan upphörde äldermansinstitutionen för mer än 60 år sedan. Till byalagst hörde Persboys, Skarismåla och Rävemåla. Byalagst var också en kalasröte vid alla slags kalas, även vid julkalas. Kalasröten har upphört för en 25-30 år sedan.

Man har väjade alla röte mycket här i Rävemåla för en 50 år sedan. Man både nyodlade och tog bort sten från åkarna. Sedan väjade de sätta igång med stembrytning och sprängning för en 30

är sedan, och de bröt med spete och stora vågar. När det var snö på vintern, så hade de en slår och körde bort den med. I början sprängde de med knut, och sedan kom dynamiten uppspår samtidigt med gättarna. Här har tagits bort verkligt mycket sten, men nästan ännu mer i Persbope. Där hade massadlingar, och de var rätt allmänna. Såsom sålades upp till mycket stort område för en 65-70 år sedan. Lånt var här helt lite massadlingar. På dessa mossar sådde de havre. Lånt hade de helt oöförligt med havre här.

Nack började de bära för en 30-40 år sedan och konstgödsling något tidigare.

Västfärdan var horn, råg och patis. mest sålades horn och bara lite råg.

Här var inte vanligt med brä. Det var helt
lite brä, som odlades på äker. På den
odlades än efter än horn, råg och potatis.
Helt lite horn odlades till avsatt. Några
bönder sålde till sina bönder.

Här förekom bränor. De högg ned
skogen och brände upp den. Sedan plan-
terades potatis första året och året efter
råg och sedan sådde de i lite gräsfrö.
Här blev då bra bete. Till hägnad tog de
stänger, som inte brunnit upp. Dessa
kallades "svedjevärk".

På senare tid har här drabbats rätt
mycket. Både skogs- och äkerdillen
har grävts.

I hela socknen var mycket med
ängar. Det höst till kreaturen togs i
ängarna. Iring husen hade de alltid

bol, där det var fackt med gräs. Sedan
20-25 år har de upphört att slå ängarna,
och de är nu utlagda till betesvallar.
Ask- och lönnträd planterades, och lönn
användes till fôr och fjäderburr. Nu plan-
terar ingen sedan en 30-40 år. Ängarna och
holen var mycket värdefulla, och gänt
över var det säkert en 3 gånger mer äng
än i Skerfve.

Trävarven har använts till rått sent.
Jag hade trävarv till att baka potatis med
fôr en 20 år sedan. Järnpinna varven kom
fôr 75 år sedan, fôr det minns jag, att de
hade, när jag var liten, och fjäderhar-
ven kom fôr säkert 50 år sedan. De fjäder-
var inte skälsbara, och de köptes av
handlare.

Träändret efter trädde av järnändret

för en 35 år sedan. En träslag med järn-
bills användes i min barndom, och de efter-
träddes av järnslagar, som köptes fabriks-
tillverkade.

Glän har varit gäst om snickarskunnigt
folk, som tillverkade sängar, stolar och
bord. De köpte möblerna till Karlskrona
och sålde dem där. Bänderna hade snicke-
ri som bisyssla. En vinterna stod de och
arbetade med det. Det upphörde för en 50
år sedan. Den sista jag minns, som hörde
med möbler var från J. Landojå, och det
är bringvid 40 år sedan.

Fru Timren använde mycket till av-
salu. De sålde sina vännader i Karlskrona
och Växjö. Linn arbetade ovanligt mycket
här för i tiden, och de sålde mycket med
färdigberedd lin. De hörde det till Växjö,

men här fanns också uppköpare inom kommunen. Handlaren Gustafson i Trapsjömåla köpte upp lin, som han körde till Karlskrona med. Linet var bränt och skästat. Att odla lin och spinna var en viktig besyssla inom Åmneboða. Det började uppköpa omkring 1900.

Fotning var ej mycket inom kommunen, och färbränning förekom ej här.

Någon försling förskom ej här, utan bönderna snickade om vintrarna, och så hade de sitt tröske. De trask med slagor, och slagtraskningen uppkörde för mer än 60 år sedan. Då började de med tröskverk, som drogs för hand. Sedan kom de första vandrarna för 50 år sedan, och med dem kom de kallit på tils ångtraskan kom till asknen.

ACC. N:R M. 10772:3/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Enga andra industrier finns än snicker-
rier. Ett snickeri har funnits i Källeström
i Ödumåla sedan en 30 år, men för en 8-10
år sedan flyttades det upp till Råvsmåla.
De tillverkar fönster och dörrar.

Träskomakare fanns här, som sålde till
handlare här omkring och som köpte till
städerna också.

Ett garveri fanns vid Källebäcken, som
medlade för 50 år sedan. Folk ställde sitt hu-
dar, som de lät bereda till skodon, seldor
och fjällskinn.

Ett färgeri fanns också vid Källebäcken.
Färgaren färgade hemvävda tyger och garnar.
När det upphörde för 50 år sedan eller
kanske något år tidigare.

Enga kapparslagar fanns inom kom-
munen.

7

sk gjorda

och

inns 3

nation

nsörja

en del

. För

ne bada

land.

annat

molare

isb an-

sälja.

ban,

de väe-

ar på

8

ryggen gick, som sålde tyger.

9.
Pansstugorna var ganska stora. De hade ett större rum på ena ändan och ett rum med kammare på den andra, och kök och förtuga på mitten. Inristälena hade ett rum och kök och i enstaka fall en liten sidskammare. Något kök fanns egentligen inte utan en sidskammare, som sedan blev kök. På bandgårdarna kom köken till, innan kökspisen kom. Den kom bit mellan 1880-90.

De flesta hus var röpfärgade i min barndom. Villorna började byggas upp omkring 1910, när järnvägen kom. Lagna hus har de inte börjat skapa sig förrän under de sista åren. Det är en hycklig bygga och här var mest pensionärer och så är här nu en liten snickerifabrik.

Grönsmeder fanns, som lagades och gjordes
redskap. De tillverkade t. ex. hakkor och
spadar samt beslag vagnar. Nu finns 3
smeder i socknen.

För 60-70 år sedan var stor emigration
till Amerika, för alla kunde inte försörja
sig här. Hela familjer reste, men en del
lösa personer har kommit tillbaka. För
25-30 år sedan reste många från Åmneboda
till betfästen i Skåne och på Gotland.

I min tid har det inte förekommit
att tjänare haft persedlar i lön.

När jag var liten, fanns här handlare
i Råvemåla. Knallar från bygden gick om-
kring och hade kaffe och socker att sälja.
Jag minns, att när jag var ett litet barn,
kunde det komma knallar, som hade vä-
skor att sälja. Knallar med påsar på

ryggen gick, som sålde tyger.

9.
Bandsångarna var ganska stora. De hade ett större rum på ena ändan och ett rum med kammare på den andra och kök och förtärg på mitten. Inmästarna hade ett rum och kök och i enstaka fall en liten sida-kammare. Något kök fanns egentligen inte utan en sida-kammare, som sedan blev kök. På bandgårdarna kom köken till, innan kökspisen kom. Den kom hit mellan 1880-90.

De första hus var rödfärgade i min barndom. Villorna började byggas upp omkring 1910, när järnvägen kom. Tagna hem var de inte börjat skapa sig förrän under de sista åren. Det är en mycket hyrlig bygd och här var mest pensionärer och så är här nu en liten snickerifabrik.

I stora rummet fanns före kyrkan, skänk,
soffa, bord och stolar. Byråar och skänkar 10
efterträdades av bupär för ungefär 40 år
sedan, och de köptes i Karlskrona. Hag-
bordet har först efterträtats av ett runt
bord, och sedan har ett fyrkantigt kommit.

Både till frukost och darran kunde
doppa förkomma, och den var ganska
allmän för 40-50 år sedan. Nu alla gröt-
sorter åt de mest rågmjölgröt. Den bör-
jade försvinna för en 40 år sedan, då ha-
vregrynen började komma. Havregryns-
gröt förkom, men den var inte så all-
män som rågmjölgröt. Som dryck
hade de hembraggt öl. En mätare
fanns i nästan varje by. Att mäta och bryg-
ga upphörde för en 40-50 år sedan. Mot
slutet köpte de malt i affärerna och bryggde

ryggen girde, som sålde tyger.

9.
Bordstängarna var ganska stora. De hade ett större rum på ena ändan och ett rum med kammare på den andra, och kök och förlags på mitten. Inmästarna hade ett rum och kök, och i enstaka fall en liten sidskammare. Något kök fanns egentligen inte utan en sidskammare, som sedan blev kök. På bordgårdarna kom köken till, innan köksfisen kom. Den kom hit mellan 1880-90.

De flesta hus var röstfärgade i min barndom. Villorna började byggas upp omkring 1910, när järnvägen kom. Tagna kom här de inte börjat skapa sig förrän under de sista åren. Det är en mycket hyrlig bygd och här var mest pensionärer och så är här nu en liten snickerifabrik.

I stora rummet fanns före byrå, skänk,
soffa, bord och stolar. Byråar och skänkar 10
efterträdades av bupärr för ungefär 40 år
sedan, och de köptes i Hareskrona. Hag-
bordet har först efterträts av ett runt
bord, och sedan har ett fyrkantigt kommit.

Både till frukost och damen kunde
dopps förekomma, och den var ganska
allmän för 40-50 år sedan. Nu alla gröt-
sorter åt de mest rågnvölsgröt. Den bör-
jade försvinna för en 40 år sedan, då ha-
vregrynen började komma. Havregryns-
gröt förekom, men den var inte så all-
män som rågnvölsgröt. Som dryck
hade de hembragtdricka. En mättare
fanns i nästan varje by. Rte mätta och bryg-
ga upphörde för en 40-50 år sedan. Mot
slutet köpte de malt i affärerna och bryggs

I stora rummet fanns före kyrkan, skänk,
soffa, bord och stolar. Byråer och skänkar
efterträdde av kupéer för ungefär 40 år
sedan, och de köptes i Karlskrona. Hag-
bordet har först efterträts av ett runt
bord, och sedan har ett fyrkantigt kommit.

Både till frukost och middag kunde
slappa förekomma, och den var ganska
allmän för 40-50 år sedan. Nu alla gröt-
sorter åt de mest rågnyölsgröt. Den bör-
jade försvinna för en 40 år sedan, då ha-
vregrynen började komma. Havregryn-
gröt förekom, men den var inte så all-
män som rågnyölsgröt. I som dryck
hade de hembraggt dricka. En mältare
fanns i närliggande by. Rte mälta och bryg-
ga upphörde för en 40-50 år sedan. Mot
slutet köpte de malt i affärerna och bryggde

mest till jul och till slöten. De slag och
så mycket enbart till dricka. Rätt var nog
malt drickat, men enbart drickat skulle vara
hälsoammast. På vårens barades både
björkar och lönnar, och lagen togs till dricka.

Om en familj var borta, där det fanns
ungdom, och de var hemma, så kunde byns
ungdom samlas där och dansa. Och så
lade de ihop till spelmanpengar. För
tröde ~~de~~ de här, så de de gamle, en lyfte-
sten, men jag har inte varit med om att
lyfta den, så jag vet inte var den kan vara.

Hela byn kunde ha Smålandsrosten till-
sammans.

Väskers rörer har ej spelat någon
roll här.

De senaste bågbanjunkturerna har
varit av betydelse för bygden.